

Zápis

3. jednání Transformační platformy Fondu pro spravedlivou transformaci

Datum a čas:

18. března 2021 od 11:30 hod.

Forma jednání:

online via MS TEAMS

1. Úvodní slovo a projednání programu

D. Koppitz (MMR) přivítal přítomné na 3. jednání Transformační platformy (dále jen „TP“) a zejména s ohledem na transparentní a participativní přístup ocenil velkou účast. Připomněl, že složení účastníků TP je odsouhlaseno s regiony a MŽP.

Upozornil, že vzhledem k času je potřeba aktivní zapojení členů TP do přípravy PSÚT. S ohledem na plán spustit Operační program Spravedlivá transformace (dále jen „OP ST“) vč. dalších nástrojů, je potřeba držet se nastaveného harmonogramu. Je důležité se také zaměřit na druhý a třetí pilíř Mechanismu spravedlivé transformace.

Poté představil program jednání, k němuž nikdo z přítomných neměl připomínky.

J. Kříž (MŽP) poděkoval za svolání TP a uvedl, že partnerský přístup je velice důležitý. Procesně se příprava PSÚT zvládá velice dobře, probíhá práce v regionech, plán se krystalizuje a bude předložen v následujících měsících Evropské komisi.

Informoval, že MŽP plní roli řídicího orgánu budoucího OP ST. Cílem je představit flexibilní program, který umožní rozvinout transformační příběhy v regionech. OP ST je pod pečlivým dohledem Evropské komise, probíhají průběžná jednání.

D. Koppitz (MMR) informoval o vývoji TP v návaznosti na členskou základnu a představil nového člena – Asociaci malých a středních podniků a živnostníků ČR. Dále uvedl, že v návaznosti na podněty Karlovarského kraje o přizvání hostů, jsou na dnešním jednání přítomni externí konzultanti – zástupci AQE advisors, a.s. a zástupci Ostravské univerzity. Informoval, že Jednací řád a Status TP jsou schválené paní ministryní K. Dostálovou formou rozhodnutí ministryně.

2. Informace o aktuálním stavu PSÚT – harmonogram

M. Soukup (MMR) uvedl, že jsou již rozpracované analytické podklady ze strany regionů, jejichž dílčí výstupy představují prioritní oblasti podpory. Klíčové bude tyto výstupy doplnit o analýzu přínosu oblastí podpory k transformačnímu plánu, tedy vize posunu regionu z aktuálního stavu do nového/očekávaného.

Informoval, že Metodika pro sběr dat a přístupu ke strategickým projektům v Plánu spravedlivé územní transformace (dále jen „Metodika“) a pracovní verze PSÚT v1.5 jsou aktuálně v procesu připomínkování TP, který probíhá do 24. 3. 2021. Indikativní seznam velkých podniků – na základě definované analýzy zaměstnanosti s předpokladem jeho finalizace k 30. 4. 2021 s tím, že záleží na finálním odsouhlasení struktury této analýzy, která bude jednotná pro všechny tři kraje. Finální termín pro odevzdání těchto podkladů bude součástí informací rozesílaných ze strany regionů.

Představil aktualizovaný harmonogram přípravy PSÚT:

- 1.Q 2021 – finální metodika pro výběr strategických projektů
- konec března 2021 - základní kostra PSÚT – v rozdělení na jednotlivé kraje, základní rozdělení grantová schémata / tematické výzvy / strategické projekty
- březen/duben 2021 – další workshopy pro města a obce, podnikatelské subjekty
- duben 2021 – další jednání Transformační platformy – další verze PSÚT
- duben/květen 202 – finalizace dokumentu na základě podkladů z regionů, aby byl připraven - po zveřejnění finální legislativy - pro zahájení schvalovacího procesu vlády ČR, EK atp.
- červen 2021 – předpoklad schválení legislativy ze strany EK, následně by měla vstoupit v platnost finální legislativa k FST ze strany EK
- 2.Q 2021 – finalizace dokumentu, SEA
- září 2021 – předložení finální verze dokumentů vládě ČR; EK

3. Metodika pro sběr dat a přístupu ke Strategickým projektům – informace

M. Soukup (MMR) představil vizi strategických projektů. Strategické projekty by měly přinést transformační efekt do regionu. Projekt, který nebude zařazen v rámci výběru mezi strategické projekty, nebude vyloučen z dalších možných oblastí podpory v rámci budoucího OPST. Typy strategických projektů: síťová řešení, územní řešení, vlnkový projekt.

Dále představil pracovní verzi Metodiky a jejích 5 fází:

- Fáze 0 – vstupní posouzení je zaměřeno na soulad s podporovanými aktivitami a ve spolupráci s MŽP proběhne identifikace překryvů, bude sledováno časové hledisko, abychom byli schopni definovat časové milníky.
- Fáze 1 – posouzení dopadu daného projektu do regionu - tvorba pracovních míst, klimatické změny atd. Musí být přesně určen nositel. Finanční hranice je definována orientačně. Výstup: bude-li předkladatel chtít být dále posuzován, musí doložit studii proveditelnosti.
- Fáze 2 – odborné hodnocení vycházející ze studie proveditelnosti, hodnotí se kritéria transformačního potenciálu projektu a vliv na životní prostředí.
- Fáze 3 – projednání na pracovních skupinách RSK, které vydají doporučující stanovisko o zařazení do PSÚT.
- Fáze 4 – projednávání doporučení pracovních skupin RSK na jednání rozšířeném jednání RSK o členy tripartity, definování strategických projektů do PSÚT.

Předpoklad finalizace Metodiky je na konci března 2021, následně budou otevřeny výzvy a byl by zahájen proces hodnocení v průběhu března/dubna 2021.

Diskuze k metodice:

Dotaz – E. Spasovová (RHSD MSK): Bude možné přidat strategický projekt později v průběhu období čerpání OP ST, pokud nebude definován v této etapě?

Odpověď – J. Hlaváček (MŽP): Bude to problematické z pohledu celkové alokace, budeme mít vyhrazenou část prostředků na strategické projekty, a pak bychom ty prostředky museli někde ubrat. Můžeme případně strategický projekt jen vyměnit při zachování „transformačního příběhu“.

Odpověď – J. Kříž (MŽP): Implementace FST je složitá na milníky, ty se musí dodržet a doplnění nového strategického projektu v průběhu programového období může narušit nastavená sledovaná kritéria.

Odpověď – D. Koppitz (MMR): Klíčová je plánovací etapa, neumím si představit, že se za tři roky objeví zcela nový, zásadní strategický projekt pro region.

Otázka – M. Mata (ICUK): Bavíme se o celkovém finančním rámci nebo o klasickém OP? Strategické projekty pro region – oddělujeme strategický projekt od produktivních investic?

Odpověď – M. Soukup (MMR): Je potřeba od sebe rozlišovat pojem produktivní investice velkého podniku a strategický projekt. Tyto pojmy nemusejí znamenat to samé, tj. velký podnik není automaticky nositelem strategického projektu. Velký podnik se může také přihlásit se svoji vizí/projektem do připravované výzvy pro výběr strategických projektů, stejně jako jakýkoliv jiný nositel potenciálního strategického projektu. Variant strategických projektů je několik (síťové nebo územní řešení, vlajkový projekt). Může být i kombinace strategického projektu s produktivní investicí atd.

Otázka – V. Franta (KVK): reakce na informaci uvedenou na slajdu v promítané prezentaci: „Na základě tohoto projednání bude seznam strategických projektů předán do poslední fáze hodnocení a výběru strategických projektů“. Prosim rozvést tuto větu, co je myšleno tím předáním?

Odpověď – M. Soukup (MMR): Hodnocení bude probíhat v návaznosti na uvedená schémata regionů. Bude vytvořen seznam, strategické projekty se obodují a budou doporučeny jako potenciální strategické projekty. Pokud bude na rozšířeném jednání RSK a tripartity schválen seznam projektů, tak bude taktó navržen jako součást PSÚT za daný region.

Otázka – M. Hartych (NS MAS): TP zajišťuje participativní přístup, kdo zajišťuje participativní přístup u jednotlivých regionů (kraje nebo RSK)?

Odpověď – M. Soukup (MMR): RSK, doplníme informaci do Metodiky, není to tam přesně uvedeno.

Otázka – M. Hartych (NS MAS): Aktéři procesu – proč tam není uvedena TP? Pracovní skupiny – které PS jsou v procesu tvorby?

Odpověď – M. Soukup (MMR): TP je součástí procesu tvorby, doplníme. PS pod RSK jsou definovány v rámci témat, připravují podklady ve vztahu k této problematice a dávají připomínky k tvorbě PSÚT na základě připomínek v regionu.

Otázka – M. Hartych (NS MAS): Pokud v rámci fáze 1 hodnocení se bude muset zpracovat studie proveditelnosti, jaký bude mít na to žadatel čas?

Odpověď – M. Soukup (MMR): Předpoklad je minimálně měsíc, k tomuto ještě probíhá diskuse.

Otázka – M. Hartych (NS MAS): Chybí mi zmínka o kombinovaných projektech, které mají investiční i neinvestiční složku.

Odpověď – M. Soukup (MMR): Je to dané dle převažujícího účelu projektu.

Otázka – D. Ružik (MV): Co bude ve finále znamenat, když bude strategický projekt v PSÚT? Nastane realizace programu, budou se vyhlašovat výzvy, budou projekty procházet standardním hodnocením?

Odpověď – J. Kříž (MŽP): Nelze vynechat proces vyhlášení výzvy a hodnocení včetně schválení kritérií monitorovacím výborem. Proces vybírání a hodnocení nenahrazuje proces výzvy.

Otázka – D. Beňák (MMR): Jakým způsobem bude sledována i nezbytná vazba na téma sociálního začlenění? Jsem si vědom toho, že je to jedno z témat, který dokument obsahuje. Jsou projekty, které budou reagovat na útlum těžby uhlí atd. Lidé jsou pak vrhání na trh práce a máme zkušenost, že u těchto aspektů je potřeba, aby lidé nezapadli do zadlužení atd. To dokument aktuálně neřeší a zamýšlíme se nad tím, co navrhnout.

Odpověď – D. Koppitz (MMR): Neumím si k tomu představit checklisty. Je možné, že podoba problematiky bude v každém regionu jiná. Apel na kraje, až budou popisovat svoje příběhy, aby se na toto téma nezapomnělo.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Odpověď – M. Soukup (MMR): Souhlasím s tím, že každý region je v jiné situaci. Problematika by měla být řešena jakou součástí dílčích opatření projektu. Promítne se také do probíhajících jednání s ÚP a MPSV.

M. Soukup (MMR) představil přístup k analýze zaměstnanosti pro velké podniky. Důležité je prokázat tvorbu/zachování pracovních míst, než které zaniknou v případě absence investic. Posoudit, zda na úrovni MSP neexistuje odpovídající potenciál pro tvorbu pracovních míst. Revize stávajících záměrů VP - v rámci již provedeného sběru dat. Základní představa - spolupráce na vyhodnocování analýzy po primárním hodnocení ze strany krajů, MŽP a MMR – finální hodnocení na půdorysu přípravného týmu PSÚT.

Otázka – M. Hartych (NS MAS): Kým bude analýza expertně a nezávisle oponována?

Odpověď – M. Soukup (MMR): Kraje, MPO, MPSV.

4. Informace o aktuálním dění – informace z EK, Steering committee

T. Burdych (MMR) informoval, že EK pořádala na konci února 2021 technický webinář, kde představila podobu aktualizovaného nařízení. Nebyly zodpovězeny všechny naše otázky a pokračujeme dále v komunikaci s EK.

Uvedl, že schválená legislativa by měla být k dispozici na konci června 2021. Informoval, že na webových stránkách [DotaceEU - Uhelné regiony](#) mohou členové TP nalézt poslední pracovní verzi nařízení v anglickém jazyce, momentálně se připravuje i česká varianta tohoto nařízení, která bude též na webu zveřejněna.

Dále informoval o dalším jednání Steering Committee (Řídícího výboru), které se bude konat 30. 3. 2021 a proběhne diskuse prvního návrhu zprávy/reportu D3 a návrhu finální verze D2 reportu.

5. Představení struktury PSÚT ve vazbě na budoucí strukturu OPST

M. Soukup (MMR) představil již známé podporované aktivity FST a zmínil typové oblasti podpory, které jsou definované jednotlivými kraji, na základě vstupů ze sběru dat a přípravy tzv. transformačních příběhů regionů, doplněné o očekávané přínosy těchto oblastí k transformaci regionů – blíže viz prezentace.

Dále uvedl možnosti podpory: grantová schémata – jednoduché menší projekty, města a obce a další subjekty, tematické výzvy – velké projekty (krajů a podniků), finanční nástroje, strategické projekty a témata – definované na základě uvedené Metodiky.

6. Aktuální informace z MŽP k přípravě OPST

J. Hlaváček (MŽP) představil strukturu OPST. Uvedl, že každý kraj bude mít vlastní alokaci, alokace bude rozdělená na základě objektivních kritérií.

Dále představil prioritu rozdělenou na opatření, které má dvě podoby: tematické opatření (tematické výzvy, grantové schéma, finanční nástroj), strategická opatření (územní řešení, síťová řešení, vlajkový projekt) a časovou osu vzniku OPST.

V neposlední řadě informoval o pracovních skupinách MŽP a webových stránkách MŽP www.spravedlivatransformace.cz, kde členové TP naleznou základní informace k OP ST a odpovědi na často kladené otázky.

Diskuze ke struktuře OP ST:

Otázka – M. Hartych (NS MAS): Mohou se subjekty napříč regiony domluvit na společném projektu (projektu spolupráce) s tím, že by si každý subjekt požádal do své prioritní osy? Šlo by o síťový projekt?

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Odpověď – J. Hlaváček (MŽP): Teoreticky je možná spousta věcí, potřebovali bychom znát větší detail.

Otázka – E. Spasovová (RHSD MSK): Může v rámci strategického nebo jiného projektu být koncovým žadatelem jiný subjekt v rámci stejného projektu? Např. při domluvě firmy s městem o společném postupu při řešení rozvoje podnikání a např. vzdělávání? Případně souvisejících investičních aktivit?

Odpověď – J. Hlaváček (MŽP): U strategického projektu je třeba, aby tam byl jeden nositel (garant), ale může být více žadatelů v závislosti na charakteru/typu strategického projektu (územní, síťové řešení atp.).

Otázka – M. Mata (ICUK): Je finanční rámec po celou dobu OP či klasicky výzva na 3 roky dle standardu? Speciálně to myslím spíše k měkkým projektům. Investiční jsou z logiky věci delší.

Odpověď – J. Hlaváček (MŽP): Jak dlouho bude výzva otevřená, je na pozdější domluvu, musí to být uzpůsobeno tak, aby se stihly vyčerpat finanční prostředky.

Otázka – R. Vidlička (ČSZE): Včera jsem se zúčastnil platformy Modernizačního fondu, tam jsou hodnotící kritéria ve prospěch třech regionů – budou projekty bonifikovány. Může to být z pohledu EK nějak problematické?

Odpověď – J. Hlaváček (MŽP): Snaha je, aby to co se podporuje z Modernizačního fondu, tak se nepodporovalo v OP ST.

Otázka – G. Nekolová (HSR-ÚK): Bude zajištěna míra komplementarity mezi dvěma programy? Budou nějak řešeny „provazby“? Jedná se např. o přípravu kvalifikované pracovní síly, která váže na oblast energetiky.

Odpověď – J. Kříž (MŽP): Komplexní projekty budou podporovány.

7. Představení typových oblastí podpory definovaných ze strany regionů

Ústecký kraj

M. Mata informoval o tvorbě Transformačního plánu ÚK. Uvedl, že kraj vyjednává i s MSP a bylo připraveno dotazníkové šetření, kde bylo osloveno více než 5 tis MSP v ÚK. Dále uvedl, že ÚK připravuje workshopy a konzultace. Aktuálně se připravuje dotazníkové šetření pro města a obce.

Karlovarský kraj

J. Štěrba uvedl, že v rámci KVK výrazně posílili kapacitu a mají vydefinovanou transformační vizi – zpracovávají Transformační plán KVK, doplňují strategické projekty a zapojují hlavní aktéry území. Informoval, že aktuálně probíhá revize stávajících oblastí podpory a jejich soulad s transformační vizi KVK.

Moravskoslezský kraj

Z. Karásek informoval o tvorbě Transformačního plánu MSK, který je jejich vizí. Vychází ze strategie MSK a RE:START. V MSK proběhla celá řada webinářů s obcemi a spolupracují se všemi aktéry v kraji. Představil základní prioritní směry: excelence, problémová území. MSK má vtypovaných 8 území a rámcové rozdělení, kam zdroje chtějí nasměrovat.

8. Představení aktuálního stavu Technické asistence ke zpracování plánu (Frankfurt School of Finance & Management ve spolupráci s dalšími institucemi Trinomics, ČVUT a Cambridge Econometrics)

J. Jílková informovala o průběhu projektu externího poradenství a popsala úlohy průběhu projektu 2-4. Byl popsán mechanismus řízení/správy v rámci provádění PSÚT.

Ze strany realizované technické asistence je doporučováno posílení rovnováhy mezi informacemi a aktivním zapojením zúčastněných stran (MSP, nevládní organizace, obce, mladí lidé a zástupci ze školství / akademické obce) o mechanismu spravedlivého přechodu.

Klíčová je potřeba součinnost a úzká spolupráce s kraji a resorty. Byl představen rozsah technické asistence a jeho jednotlivé části a také výhled na další aktivity v regionech a probíhající práce na analytických výstupech.

9. Diskuse, shrnutí a závěr

P. Vokáč (AMSP) poděkoval za pozvání a avizoval, že Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR je připravena pomoci všem krajům, nabízí zintenzivnění komunikace a spolupráce.

D. Koppitz (MMR) poděkoval všem přítomným za účast a uvedl, že další jednání TP by proběhlo cca za 6 týdnů, s důrazem na větší prostor pro regiony.

M. Soukup (MMR) požádal o připomínky k metodice. Uvedl, že nyní bude docházet k průběžnějším aktualizacím. Informoval, že příští měsíc proběhnou další workshopy k FST, členové TP budou informováni a požádáni o distribuci.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR